

Rustverrijking voor vleeskuikens

TOEPASBAARHEID

Thema/Trefwoorden

Kippen, vleeskuikens, welzijn, rusten, zitstok, platform

Context

Toepasbaar binnen, buiten en in overdekte veranda's en in alle soorten vleeskuikensystemen. Platforms en zitstokken kunnen hittestress verminderen (vleeskuikens kunnen van het strooisel af) en kunnen daarom in warme klimaten worden toegepast.

Geografische dekking

Wereldwijd

Benodigde tijd

Zodra ze zijn geïnstalleerd, is er alleen extra reinigingstijd nodig tussen de productiecycli en, afhankelijk van de lay-out, installatietijd aan het begin van de cyclus.

Impactperiode

Gunstig effect op het welzijn gedurende de gehele productiecyclus.

Apparatuur

Zitstokken of platforms, eventueel apparatuur om de zitstokken in hoogte te verstellen of platforms te verwijderen (tillen naar het plafond)

Meest passend in:

Intensieve, extensieve, scharrel- en biologische vleeskuikenproductiesystemen

(geweven gaas of massief) en moeten gemakkelijk schoon te maken zijn. Substraat kan over de platforms worden verdeeld. De platformhoogte moet geschikt zijn voor inspectie van vleeskuikens onder het platform. Platforms bieden ook bescherming, en vleeskuikens zitten er graag bovenop, maar ook onder. Het is wenselijk dat de hellingen niet te steil zijn, zodat de kuikens al op jonge leeftijd het platform kunnen beklimmen en gewrichtsproblemen worden voorkomen.

Probleem

Kippen, waaronder vleeskuikens, geven de voorkeur aan een verhoogde rustplaats. In de praktijk worden verhoogde rustplaatsen meestal niet geboden, waardoor de behoefte om dit natuurlijke gedrag te vertonen onder commerciële omstandigheden vaak niet wordt vervuld.

Oplossing

Zorg voor verhoogde rustplaatsen voor vleeskuikens in commerciële huisvestingssystemen.

Voordelen

Voordelen zijn onder andere een verbeterd welzijn, omdat de rustverrijking tegemoetkomt aan de behoefte aan een verhoogde rustplek. Als er platforms worden gebruikt, kunnen kippen ook onder de platforms rusten, wat tegemoetkomt aan de behoefte aan beschutting tijdens het rusten. Daarnaast kan het een gunstig effect hebben op de gezondheid van de poten. Als de kwaliteit van het strooisel bijvoorbeeld niet optimaal is, voorkomen verhoogde rustplekken contact met het strooisel en verminderen ze het risico op contactdermatitis aan de poten en hakken. Meer beweging, bijvoorbeeld door op platforms te lopen of naar zitstokken te springen, kan de kracht in de poten en daarmee het loopvermogen verbeteren.

Praktische aanbevelingen

Verschillende soorten verhoogde rustplekken zijn mogelijk:

Zitstokken. Het materiaal moet gemakkelijk schoon te maken zijn. Zitstokken mogen niet rond en glad zijn en niet van metaal. Zitstokken zijn bij voorkeur gemaakt van hout of kunststof en hebben een ovale vorm. Zitstokken die in hoogte verstelbaar zijn, hebben de voorkeur, zodat zowel jonge als zware vleeskuikens erop kunnen springen. Zitstokken moeten stabiel zijn. Snelgroeiende vleeskuikens kunnen door hun lichaamsbouw moeite hebben met het bereiken en vasthouden van de zitstokken. Zitstokken zijn daarom geschikter voor langzaamgroeiende vleeskuikens (groeisnelheid van 45 g/dag of lager). Zorg er bij gebruik van barrièrezitstokken voor dat jonge kuikens bij water en voer kunnen, aangezien ze mogelijk te klein zijn om over de zitstokken te klimmen.

Platforms. Zowel snelgroeiende als langzaamgroeiende vleeskuikens maken uitstekend gebruik van platforms. Platforms kunnen van kunststof zijn

Figuur 1: Kippen rusten op een ronde metalen zitstok (Bron: I. de Jong, Wageningen Livestock Research)

mq

**Praktijk
Abstract**

Figuur 2: Verhoogde platforms met hellingen (links) en verhoogde platforms zonder hellingen (rechts) (Bron: I. de Jong, Wageningen Livestock Research)

Toepassing op de boerderij

Systeembenadering

Zorg voor voldoende platform- of zitstokkenruimte, minimaal 1 m per 1000 kuikens voor zitstokken en benut 5% van het vloeroppervlak voor platforms, maar bij voorkeur meer. Platforms en zitstokken kunnen over de gehele lengte van de stal worden geïnstalleerd, tussen de voer- en/of waterleidingen. Houd het gebruik van platforms en zitstokken in de gaten en pas de hoogte of het materiaal aan als deze niet goed worden gebruikt door de kuikens. Controleer ook of de indeling een goede bewegingsvrijheid van de vleeskuikens door de stal mogelijk maakt.

Figuur 3: A-vormige metalen zitstokken op verschillende hoogtes (Bron: I. de Jong, Wageningen Livestock Research)

MEER INFORMATIE

Verder lezen

1. [Effects of providing single versus multiple enrichments on slower-growing broiler behaviour and welfare — Research@WUR](#)
2. [Review of environmental enrichment for broiler chickens — Research@WUR](#)
3. [Use of different types of enrichment in slower growing broilers: a pilot study — Research@WUR](#)
4. [Rest and activity enrichment use by slower-growing broilers: a pilot study — Research@WUR](#)

Over deze praktijk abstract en mEATquality

Uitgevers:

Wageningen Livestock Research, PO Box 338, 6700 AH Wageningen, the Netherlands
+31 317 480 589
<http://www.wur.nl>

Auteurs:

Ingrid de Jong
Beoordeling: Mariana Couto, Angela Morell Pérez, Hans Spoolder, Bas Kemp and Brigitte de Bruijn

Vertaling: Brigitte de Bruijn, Tatiana Kugeleva

Contact: Ingrid.dejong@wur.nl

mEATquality: Het mEATquality-project streeft ernaar consumenten te voorzien van varkens- en kippenvlees van betere kwaliteit en dieren met een hoog welzijnsniveau door samen met boeren en ketenpartners wetenschappelijke kennis en praktische oplossingen te ontwikkelen.

Het mEATquality-project, een H2020-project, wordt gecoördineerd door Wageningen Research (Nederland) en bestaat uit een multidisciplinair team van 17 partnerorganisaties uit 7 EU-landen. Het project loopt van oktober 2021 tot september 2025.

Projectwebsite: www.meatquality.eu/

Sociale media: Facebook, LinkedIn @mEATquality & X @mEATqualityEU

Projectpartners:

Wageningen Research, Wageningen University, Aarhus University, Institute of Genetics and Animal Biotechnology of the Polish Academy of Sciences, Naturland e.V., CLITRAVI, Ecovalia, University of Salamanca, University of Cordoba, Centro Ricerche Produzioni Animali, Stazione Sperimentale per l'Industria delle Conserve Alimentari – Fondazione di Ricerca, Danish Technological Institute, Hubbard S.A.S., Poznań University of Life Sciences, Universität des Saarlandes, Marel Poultry B.V., Universität Rostock © 2024

Dit project heeft financiering ontvangen van het Horizon 2020-onderzoeks- en innovatieprogramma van de Europese Unie onder subsidieovereenkomst nr. 101000344. Deze praktijksamenvatting geeft de standpunten van de auteur weer en weerspiegelt niet noodzakelijkerwijs de standpunten of het beleid van de Europese Commissie. Hoewel er alles aan is gedaan om de nauwkeurigheid en volledigheid van dit document te garanderen, is de Europese Commissie niet aansprakelijk voor eventuele fouten of omissies, hoe dan ook veroorzaakt.